

dat hij in het Latijn voor zich zelf vervaardigde.
Men kan het aldus vertalen:

Ik, zondaar, vraag U niet
om Paulus te zegenen;
Ook Petrus eerbiedig
koom' niet mijn aiel te stude.
Ik sta beneden hen,
hoe diep zij vielen — maar
Gedenkt o Heer! aan mij,
als aan den moordenaar.

Dit opschrift leest men op zijn graf te Thorn
aan de Weichsel, waar in 1581 een gedenk
teeken voor den grooten sterrekundige werd
geplaatst.

CORRESPONDENTIE.

Nogmaals wordt vriendelijk verzocht, bij het
inzenden van vragen te melden, dat zij bestemd
zijn voor *De Heraut*.

HOOGENBIJK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).
Geachte Redactie!

Hoewel ik begrijp, dat redacties er niet aan
kunnen denken critiek van uitgever tot te
laten op van hun boeken verschenen beoorde-
elingen, veroorloof ik mij toch U te verzoeken,
mij toe te staan om tegenover hetgeen U schreef
over Stock—Renkema in de *Heraut* van Zon-
dag 17 Januari l.l., publiekelijk iets in het mid-
den te brengen.

Ik vind daartoe vrijmoedigheid, omdat uwe
beschouwing in wat zij afkeurt, raakt, behalve
den schrijver, mij, den uitgever, en niet den
inhoud.

Het doel van mijn schrijven is alleen mede
te deelen, dat de zaak zich anders heeft toe-
gedragen dan U meent. Op eigen initiatief zou
van mij zeer zeker het voorstel tot een nieuwe
bewerking niet zijn uitgegaan; ik ben er toe
gedwongen geworden.

Wat toch was het geval?

Mij kwam ter ooren, dat er plannen waren
om, met gebruikmaking van wat Stock e.o. gaf,
een Gereformeerde handboek voor de beoefening
van de Bijbelsche Geschiedenis samen te stellen.
Dat zou ik niet hebben kunnen verhinderen, en
het gevolg zou geweest zijn, dat Stock—Barger,
een boek dat zowel door Gereformeerden als
door Hervormden gebruikt werd, een deel van
zijn afzet zou verliezen.

Fluks was nu het plan gemaakt. Indien er
dan toch een „Gereformeerde Stock“ zou komen,
wie had dan meer recht op de mogelijke voor-
deelen daarvan, dan de uitgever van de bestaande
editie-Barger?

En om mij niet op zulk een wijze te laten
onderknipen, ging ik tot de uitgever over, maar
mijn sympathie had ze niet.

Het is volkomen juist als u zegt: Stock—
Renkema is Stock niet meer; en het is tegen
mijn bedoeling geweest en door een misverstand
zelfs tegen mijn uitdrukkelijke opdracht in ge-
schied, dat het boek den titel onving, dien het
u heeft. Toen ik het zag — na een terugkeer
n zaken van een langdurige afwezigheid — was
alles gereed en het boek met den tegenwoordigen
titel aangekondigd geworden en in zee.

Hoewel het nu veel letterlijk werd overge-
nomen, ook dan onjuist zou geweest zijn, heb
ik op het titelblad alleen den naam van Ds.
Renkema gewild, met als nadere aanwijzing:
bewerkt naar gegevens van Eugene en Sarah
Geraldine Stock, Emily E. Deedes, e. a.,
waarvan ik de oorspronkelijke, Engelsche uit-
gaven (Stock is uit het Engelsch, niet uit het
Duitsch) ter beschikking heb gesteld, zoodat de
gelegenheid er was, om een boek te geven dat,
zoo veel de bewerker wilde, onafhankelijk kon
zijn van de vertaling Barger, waarbij dan alleen
grootendeels uit dezelfde bronnen zou zijn geput.

Met een titel zoals mijn voornemen geweest
is, aan het boek te geven, zou de iste Stock
alleen als Stock bekend gebleven zijn en zou,
wat men Stock II zou kunnen noemen, te boek
hebben gestaan onder den naam van Ds. Renkema.

Mij dunkt, dat het hier medegedeelde toch
wel een anderen kijk geeft op mijne handelwijze
als uitgever, dan U uit de verschijning van
Stock—Renkema meende temogen opmaken.

Wat betreft de ontdekking van de mindere
bruikbaarheid der editie-Barger voor Gerefor-
meerden, die eer mag ik mij niet toerekenen.
Ik vernam bij geruchte nu en dan, dat er waren
die zoo dachten, en ik vermoed dat daaraan het
plan tot samenstelling van een „Gereformeerde
Stock“, waarvan ik later hoorde, zijn ontstaan
wel zal hebben te danken. Zeker is, dat het
plan is opgegeven geworden, toen Stock—
Renkema verscheen.

Dat over die bruikbaarheid van de editie-
Barger overigens verschillend wordt gedacht,
bewijst het oordeel van een zeer bekend predi-
cant der Geref. Kerk, die mij verzekerde de
noodzakelijkheid van een „bewerking“ niet in
te zien; terwijl mij — steiker nog — bekend
is van Gereformeerde onderwijzers, die ook nu
nog Stock—Barger verkiezen.

Deze uitgave blijft dan ook naast de andere
bestaan, en van het Oude Testament is verleden
jaar bereids de 5de druk verschenen.

Met vriendelijken dank voor de plaatsing heb
ik de eer te zijn,

Hoogachtend,

Uw dw. dr.
D. A. DAAMEN.

's Gravenhage, 18 Januari 1909.

*) De editie-Barger is een vertaling, geen be-
werking.

Gereformeerde gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

HEROEFEN: Vijfhuizen (Haarlemmermeer), Lex-
mond en Oudorp, M. A. van Pernis, cand. te
Spijkenisse. — Beetsma, L. J. C. Kreyt, te Berkel
en Rodenys.

AAROMEN: Fijnart, H. A. Munnik Jr., cand.
te Amsterdam. — Garrelswier, H. Haspers, te
Hardinxveld.

BRANDT: Willems, P. de Potter, cand. te Axel.
— Zuidland, H. A. Munnik Jr., cand. te Amster-
dam. — Ter Neusen, A. S. Schaafsma, te Ten
Boer.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

HEROEFEN: Graff (N.H.) en Oost-Vlieland, J. L.
van Tricht, cand. te Haarlem. — Horsten (toez.), E.
H. Wieringa, cand. te Groningen. — Cillaarshoek
(Z.H.) (toez.), J. G. H. Vermaat, cand. te
's-Gravenhage. — Nieuwkoop, J. P. Buiskool,
cand. te Hoogeveen. — Den Helder, C. Met,
te Zuid-Zijpe. — Oud-Vossemeer, N. v. d. Snoek,
te Brakel (Geld.).

AAROMEN: Kerk-Aveaath, J. C. Bussigh
de Vries, em.-pred. te 's-Gravenhage. — Hooge-
loon e.o., P. Siemslinck, cand. te Breda.

BRANDT: Oost-Vlieland, J. L. van Tricht, cand.
te Haarlem.

Advertentiën.

Den 31en Januari a.s. zullen D. V. onze
algemeen geachte Broeder en Zuster
JACOB DE RUIJG

EN
JOHANNA BARENDINA HUIJERMAN,
den dag te herdenken, waarop zij voor

25 jaren

in den echt werden verbonden.

Namens den Kerkeraad der
Geref. Kerk van Oost:
M. M. HORJUS, Praeses.
P. FLOOR, Scriba.

Hedenmiddag nam de Heer uit ons
midden weg onsen geachten medebroeder
POPPE A. VAN DER MEULEN,

in den ouderdom van ruim 82 jaren. Vanaf
het begin diende hij deze gemeente als
ouderling, met de gaven hem door den
Heere verleend. Voor twee jaren kreeg
hij als zoodanig rust. En nu mogen we
hopen dat hij in liggaam in de rust, die
er overblijft voor het volk van God, daar
het leven hem Christus was. Zij dat zijn
weduwe en kinderen tot troost, om in des
Heeren doen te bevestigen en te aanbidde.

De Raad der Geref. Kerk
te Boornbergum e.o.,
G. D. SCHEEPMA, V. D. M.
U. D. BERGMA, Scriba.

's-Gravenhage, 12 Januari 1909.

Hedenmorgen omstreeks 7 uur overleed
mijn zeer geliefde Man en mijn eenigst
kindje zorgdragende Vader, de Heer
CORNELIS KLAVES VAN DER GOOT,
in den ouderdom van 33 jaren.

Diep is mijn hart en dat der weder-
zijdsche familie door dit afsterven gewond,
doch de vaste hoop, dat hij in Jesus ont-
slapen is, is ons een zoete vertroosting.
Hij was in leven in dienst van Deputaten
der inwendige Zending in Drente, stand-
plaats Ruland.

Mede namens wederzijdsche Familie,
C. VAN DER GOOT—HOFFER.
Franecker, 13 Januari 1909.

Heden overleed in zijn Heer en Heiland
in het Sanatorium te Harderwijk onse
Geachte voorganger en ouderling in de
Geref. Kerk alhier, de Heer

C. V. D. GOOT,
in den ouderdom van 33 jaar.

Namens den Kerkeraad der Geref. Gem.
te Ruinen:

J. A. KLOEZE,
J. BISSCHOP.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Boerenoorlog.

1. De boerenoorlog, door BADENHORST, met pl. en kaarten, geb. f. 1.90.
2. Dat keurige werk van FR. HAVERGAL, door Me. KUYPER, ook in stempelband, prijs f. 2.40.
3. De boeren op St-Helena, met 40 platen, ook in linnen band.
4. De herder en de kudde, geb. en verguld op aane.
5. Geschenk voor jonge lidmaten, ook geb. Alzoo 5 gebonden boeken, thans franco thuis voor slechts een gulden, en 25 cent voor de porto. Schrijf er bij: [Voor boerenoorlog uit *De Heraut*].

KEURIG.

Uit het Woord, door Dr. KUYPER, kost
geb. f. 2.25. Wij geven hierbij gratis, dat Stan-
daardwerk van POSTHUIS: De frontieren over,
nog al gebonden in stempelband.

Zend postwissel s.v.p. a. f. 2.25 en U ont-
vangt deze 2 geb. boeken franco thuis. Wie
f. 3.25 zendt, ontvangt het bovenstaande pakket
er bij. Vraag pakket Keurig uit *De Heraut*.
Adres: H. VERHOOG, Boekh., Halfweg.

STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ
Rotterdamsche Lloyd.

Maidienst tusschen Rotterdam en Ned.-Indië.
in verbinding met de diensten der
Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

	van Rotterdam 12 m.	van Southampton 3 h.m.	van Lissabon 3 h.m.	van Tanger 11 u. v.m.	van Marseille 11 u. v.m.	van Port-Saïd 11 u. v.m.	van Suez 11 u. v.m.	van Colombo 11 u. v.m.	te Padang 11 u. v.m.	te Batavia 11 u. v.m.
Rindjant	30 Jan.	2 Feb.	6 Feb.	7 Feb.	11 Feb.	16 Feb.	17 Feb.	28 Feb.	5 Mrt.	7 Mrt.
Goentoe	13 Feb.	2 Feb.	20	21	25	2 Mrt.	3 Mrt.	14 Mrt.	19	21
Ophir	27	2 Mrt.	6 Mrt.	7 Mrt.	11 Mrt.	16	17	28	2 Apr.	4 Apr.
Gedé	13 Mrt.	16	20	21	25	30	31	17	19	21
Kawi	27	30	3 Apr.	4 Apr.	8 Apr.	13 Apr.	14 Apr.	28	30	31
Sindoro	10 Apr.	13 Apr.	17	18	22	27	28	9 Mei	14 Mei	16 Mei
Tabanan	24	27	1 Mei	2 Mei	6 Mei	11 Mei	12 Mei	22	27	29
Wills	8 Mei	11 Mei	15	16	20	25	26	5 Juni	10 Juni	12 Juni

Alle Mailboten, uitgezonderd de „Gedé“ hebben Eerste klasse midscheeps, 2de klasse in de Campagne.

EXTRA AFVAARTEN:

- Direct naar Java en naar Macassar, 23 Jan. a.s. „SOLO“, Kapitein H. M. L. OUDENDIJK.
- De „SOLO“ laadt voor Sabang (Oleh leh), Padang en Tagal direct.
- Direct naar Java en naar Macassar, 6 Febr. a.s. „KEDIRI“, Kapitein A. VAN LEEUWEN.
- De „KEDIRI“ laadt voor Sabang (Oleh leh), Padang en Tjilatjap direct.
- Direct naar Java en naar Macassar, 20 Febr. a.s. „MENADO“, Kapitein W. ENGELSMAN.
- De „MENADO“ laadt voor Sabang (Oleh leh) en Padang direct.

De Hoofd-Agenten RUYSS en Co., Rotterdam en Amsterdam.
De Agenten EYKENSUYTERS & TROMP, 's-Gravenhage,
Anna Paulownastraat 11.

— PORTRET — Prof. Biesterveld

In het bekende formaal portret
— Dr. A. KUYPER —

verschijnt einde dezer maand bij
Boekhandel W. TEN HAVE,
voorheen Hoyer's Boekhandel,
AMSTERDAM.

Bij elken Boekhandelaar verkrijg-
baar, of rechtstreeks van den Uitgever.
f. 0.90 op carton,
f. 3.50 in swarte, f. 3.— in elken lijst.

R. C. VERWEIJCK,

Vragenboekje op de Kieswet

TEN DIENSTE DER KIEZERS;

met volledige opgave van dis-
tricten, tabellen, enz.

— 4e DRUK —

bevattende de wijzigingen in 1900 aan-
gebracht, de staten, tabellen, enz.

Prijs f. 0.25; 25 ex. f. 5.—.

R. C. VERWEIJCK,

Vragenboekje op de Leerplichtwet

ten dienste van ouders, onderwijzers, enz.

Prijs f. 0.25.

Van beide Vragenboekjes 25 en meer
exempl. (ook gesorteerd) ad f. 0.20 per ex.

Amsterdam. W. KIRCHNER.

Zend mij 2 doosjes Slijm, Gal- en Maag-
pillen. Deze pillen bevallen mij uitstekend.
Schiedam, (Markt), w.g. JOH. KREUGER.

Slijm-, Gal- en Maagpillen.

Geen beter afdoend middel tot zuivering
van het bloed, bevordering der spijsver-
tering, verwijdering der gal, onmisbaar bij
leveraandoeningen, geelzucht en stoppingen der
onderbuiksgewanden. Uitstekend ook voor
lijders aan aanbreken.

Prijs per doos met gebruiksaanwijzing 56
cts. franco bij vooruitbetaling per postwissel
(of 12 postzegels à 5 ct.). In men
bestelt een Maaglijder gebruik er dan bij
onze wereldberoemde „Maagdruppels“
waardoor duizende genezen zijn. Prijs per
flacon met gebruiksaanwijzing 70 cts.

K. S. DE BOER, Sneek.

MAARSCHALKERWEERD EN ZOON
in NERKORGELS. Zuilenstraat 14, Utrecht.

Kantoor: DUNNE BIERKADE 31

Filialen te ROTTERDAM en ZUTPHEN.

Belast zich met de plaatsing van Advertentiën
in alle BINNEN- en BUITENLANDSCHE
BLADEN en staat daarbij haar Clienten, indien
verlangd, met de meest uitgebreide voorlichting
ten dienste. Hooge kortingen op de particuliere
prijzen.

Dunne Bierkade No. 31, 's-Gravenhage.
Telefoon Intercommun. 923.
Opgericht in 1896.

LEVENSVERZEKERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - - VERZEKERING
INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL f. 4.000.000.00
RESERVEFONDS f. 1.233.000.00

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN

Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.

Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.

HILVERSUM, Langestraat 65.

HAARLEM, Kruisweg 69.

ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.

DORDRECHT, Wolwevershaven 23.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS
Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE.
Sluiten BELEENINGEN.
Ontvangen GELDEN & DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentekoers.
Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

NAAR ZUID-AMERIKA

met de stoomschepen van den Koninklijken Hollandschen Lloyd.

Eerstvolgende vertrekdagen voor Passagiers
van Amsterdam naar Rio de Janeiro, Santos, Montevideo
en Buenos-Ayres:

s.s. „Rijnland“ 10 Februari.

s.s. „Amstelland“ 3 Maart.

s.s. „Zaanland“ 31 Maart.

Voor nadere inlichtingen wende men zich tot den
Koninklijken Hollandschen Lloyd, 131 Prins Hendrikade, Amsterdam.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

Oude-Boeteringstraat 72. — — — — — Telefoon Intercommun. 737.

Verzekert roerende en onroerende Goederen op billijke voorwaarden tegen
Onderling tarief, alsmede tegen vaste Premie.

Speciaal adres voor Kerken en Scholen, waarvoor afzonderlijk tarief.

Soliede Agenten met uitgebreide relaties gevraagd op plaatsen waar de
Maatschappij nog niet is vertegenwoordigd.

De Directeuren:
M. BROUWER en F. DIJKSTERHUIS

Vrije Universiteit.

Is dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributie:

door den heer R. de Vries te Winsum f. 22.50
door den heer J. Beukelman uit Benschop
f. 23.25; uit Lunteren f. 1. uit L'opik f. 20, uit
Montfoort f. 7, uit Willeskop f. 1, samen f. 52.25;
door den heer M. D. de Bruijn te Bergen op
Zoom f. 17.50; van Ds. J. Offringa te Herwijnen
f. 1; door den heer L. van Schelven te Wageningen
f. 33.50; door Ds. J. v. Haeringen uit Charlois
f. 56, uit Hoogvliet f. 3, uit Katendrecht f. 48,
uit Pernis f. 4, uit Poortugaal f. 2, uit Roon f. 3,
uit IJsselmonde f. 34.50, uit Fijenoord f. 1, samen
f. 151.50; door den heer W. Geurts uit Ophemden
f. 10; door den heer M. Hilverda uit Abbega
f. 8, uit Oosthem f. 15, uit Westhem f. 5, samen
f. 28; door den heer J. Dirkmaat Wan, te
Broek op Langendijk f. 157.50; door den heer
C. Adriaanse uit Helder f. 18.50, uit Oosterend f. 6.

Van Collecten (voor de Theol. faculteit):

aan de Gereformeerde Kerk te Winchoten
f. 21.63; te O. Pekela f. 17.11; te Veendam
f. 15.44; te Meeden f. 4.62; te Westerbeek f. 5;
Scheemda f. 14.71; te Midwolda f. 9.95; te
Oostwold f. 17.50; te N. Boerla f. 2.31; te
Bellingwolde f. 2.62; te Slidrecht f. 19.95; te
Beverswijk f. 7.90; te Haarlem A f. 20.63; te
dito B f. 6.38; te dito C f. 23.23; te Hooftdorp
f. 13.27; te Sloterweg f. 4.97; te Vijlhuizen
f. 12.93; te Haarlemmermeer o. z. f. 11.47;
te Halfweg f. 17.50; te N. Veene f. 2.65;
te Velsen f. 3.06; te Westraan f. 3.02; te
Wormer f. 3.62; te IJmuiden f. 19.39; te
Zaandam A f. 15.81; te dito B f. 27.84;
te Akkerwoude f. 2.15; te Anjum f. 17.86;
te Dokkum A f. 11.71; te dito B f. 26.16;
te Driesum f. 14.88; te Raard f. 7.87; te Hantum
f. 6.26; te Marislawier f. 5.65; te Linschoten
f. 8.18; te Munsterwoude f. 5.01; te Nes en Wierum
f. 7.53; te Nijawier f. 5; te O. Nijkerk f. 5.37;
te Paaswoude f. 12.75; te Rinswoude f. 12.80;
te Schiedamschenoog f. 2.15; te Barchem f. 1.74.

Voor de Medische faculteit:

(Contributies): door Ds. P. Eringa te Gaus
f. 9.50; door den heer M. D. de Bruijn te Bergen op
Zoom f. 5; van Ds. G. W. Akkerhuis te Rahrort f. 3;
door Ds. J. v. Haeringen uit Charlois f. 5.50, uit
Hoogvliet f. 4.50, uit Katendrecht f. 15.50, uit
IJsselmonde f. 35, samen f. 57.50; door den heer
J. Dirkmaat Wan, te Broek op Langendijk f. 16;
door den heer C. Adriaanse uit Oosterend f. 4
(Schenkingen); door den heer Jm.
Beukelman te Benschop van A. L. f. 2, ver-
zameld door P. v. K. f. 175, samen f. 375.

Aan Schenkingen:

door Ds. J. van Haeringen bijeengebracht
door den heer A. v. d. Ree f. 3.50.

Voor het Studiefonds:

van de halve stuiversvereniging te Amsterdam
f. 9.75; door Prof. Dr. J. Wolfert halfjaarlijkse
premiende f. 39.20.

H. W. VAN MARLE Jr.,
Penningmeester.
Amsterdam, Keizersgracht 162.

Boek- en Courantdruckerij:
van ROYER KRÖNER & BAREL

Lezers van Dag- en Weekbladen IN DE Spoorwegwagens

werpt Uwe Couranten, na ze gelezen
te hebben, in de bussen voor de
Ziekenhuizen op de Perrons van de
Spoorwegstations aanwezig; daarmede
verricht gij een nuttig werk.

Laat ze vooral niet in den wagen
liggen.

Het n-
schap
Kerken,
en nog
en ma-
als Ko-
einde t-
zijn voe-
Kerk is
en inge-
voor d-
te diene
punt van
en in
Konings-
strijden
schappij
ook wel
den Sta-
sfeer van
deze and-
van Chr-
leven, ei-
met een
door Her-
leven de
Of al op
van Chr-
leste tijd-
maar bij
Christus
schap ho-
het licht
schijnt, i-
weert, e-
menschel-
zij in de
als 't zou
is het, a-
Koning o-
Kerk te s-
altoos vol-
ook, Jezu-
geeft, of
doening
werkt ters-
Staat Chr-
eigen gee-
en veerkr-
ook, maak-
schap los,
dan veran-
veerkrach-
ten van be-
daarom Cl-
het in zijn
loops en
moest op
Kerk, bij
ledingen,
ze in de
teekenis v-
worden als
hetzelfde, c-
op aarde,
door form-
selijke Ker-
kerspel van
wat als K-
Kerk bezit
haren krach-
delen doen
schuilt 't
schuilt zelf-
wat een b-
een Kerk
daarom des
Christus K-
verhouding
licht. Het
weer het K-
den elsch a-
den, zal d-

Hierbij n-
inzinking v-
volg van he-
schap, ten
dat men de
zijn Kerk v-
giment over
die verwar-
Koninklijk
personen va-
eerstafsonde-
erst nadat
brachten we-
ter sprake,
teekenis die